

for uantagelig, naar man turde gjøre Regning paa, at den ikke vilde være i mange Aar. Fra vor Side var der forlangt Udskælfelse af Anmerkningen, hvorved blandt flere andre Udveie ogsaa denne Udvei vilde have staaet Regjeringen aaben. Og paa Nyttighedsbygningsskontoen stod der et noget mindre, men efter Ministerens Udtalelser brugbart Skib, der hørte ind under den Bestemmelse i Søværnsloven af 28de Mai 1880, som kræver 12 større Skibe, imod et noget større Panserskib, hvis Bestaafenhed var fuldkommen vel prøvet, nemlig et Skib af Helgolandsklassen. Jeg veed nu ikke, om Nogen tror, at det, som jeg alle mine Dage har kaldt den offentlige Mening i Landet, men som man har fundet paa med et noget søgt Navn at kalde den stille Magt — (Krieger: Det er to forskjellige Ting.) Nei, det er den samme Ting — vilde have stillet sig paa Landstingets Side, ifald vi havde brudt Forhandlingen og sprængt Finantsloven paa disse to Spørgsmaal; jeg tror ikke, at det vilde være lykkes at gjøre Almenheden det indlysende, at det var forsvaerligt af disse to Grunde at forlænge den midlertidige, uklare Tilstand, hvorunder vi henleve, og som jo paa mange Maader maa være til Skade, ogsaa for Administrationen, ligesom mange Ting ikke kunne komme frem, som i Grunden Ingen har Noget imod, fordi der ikke findes nogen Finantslov for det foregaaende Aar. Jeg tror det ikke, jeg tror ikke, at Spørgsmaalet i dette Dieblit ligner det, som stod for Landstinget for fem Aar siden; da havde Folkethinget forløst aabenbare Dvergreb ved fem af sine Beslutninger, som maatte vijes tilbage baade af Regjeringen og af dette Thing, og da man ikke vilde frasalbe alle disse — nogle af dem bleve jo frasaldne — og da man ikke engang vilde unde Confeilspræsidenten Leilighed til at forsvare sig og forklare, hvorfor han ikke kunde gaa ind derpaa eller hvorfor han ikke foreslog en midlertidig Finantslov, saa var der ikke Andet at gjøre, end at den eksekutive Magt maatte træde til og udstede den foreløbige Lov. Jeg tror ikke, at Forholdene nu taale nogen Sammenligning med Forholdene i Marts og April 1877. Jeg tror, at den sandsynlige Følge af, at man nu havde sprængt Finantsloven, vilde blive en Forstærkelse af den Stemning i Landet, som synes at være kommen stærkt frem ved de sidste to Folkethingsvalg. Jeg tror, at Meningen i den dannede Middestand, som jo egentlig er den, som danner den offentlige Mening eller udøver „den stille Magt“, vilde være meget delt. Jeg tror, den Gruppe af Folkethinget, som nu temmelig nær slutter sig til Landstingets Anskuelser og forfægter disse med Kraft og Dygtighed mod ærede Mobbstandere, vilde være bleven sprængt, hvilket for den fremtidige Lovgivning vilde være til stor Skade. Følgen vilde fremdeles utvivlsomt

blive en Række af ufrugtbare Rigsdagsamlinger; men af dem have vi, mine Herrer, allerede haft mange for mange, og det vilde være høist ønskeligt, om vi kunde komme ind i et Spor, hvor der blev produceret noget Mere af Rigsdagens Udførelser, hvorved navnlig dette Thing fik et noget større Udbytte af sit Arbeide, end det nu i en Række af Aar har haft. Desuden kan man jo heller ikke vide, hvilke andre Konsekvenser en saadan Tilstand kunde have i sit Følge. Det er for det Første meget lidet ønskeligt, at man vænnes til, at der ingen Finantslov er, og naar der 2 Aar itræk ingen regelmæssig Finantslov har været, vilde det være vanfæligere at tilveiebringe en det tredje Aar, end det har været i dette Dieblit at tilveiebringe den i det andet. Ganske vist nærer jeg ingen store Betyrninger, saalænge den høitærede Regjering sidder ved Roret. Dertil har jeg stor Tillid til dens Retssjælelse og til dens Forstandighed og Besindighed; men dens Bei kunde blive saa tornefuld, at den snart maatte trække sig tilbage, og da tror jeg ikke, Mange vilde være lystne efter at overtage Magten under saadanne uordnede Forhold. Da kunde vi kjøre noget nær henimod Coventryenes Land, og er man først kommen ind i det, er det meget vanskeligt at komme ud af det. Desuden vide vi jo slet ikke, hvad der vilde ligge paa den anden Side af det; det kunde jo let hende, at der der laa en større Ulykke. Jeg haaber, at der ved det Forlig, som er opnaaet, hvor ufordelagtigt jeg end tilstaar, det er, maa være aabnet Udsigt til en Række fredelige Rigsdagsamlinger. Jeg haaber, at der derved maa være aabnet Mulighed for at gennemføre nogle af de store Lovforslag, som den ærede Regjering i de sidste Aars Tid har forelagt. Jeg haaber navnlig, at det vil lykkes at gennemføre saavel Foranstaltninger til Forsvarsvæsenets Fremme som økonomiske Reforme. Jeg haaber, at det andet Thing ved dette Forlig, hvorved det formelt har erkjendt Landstingets konstitutionelle Ret til at fordrø Forandringer i Finantsloven — thi uagtet det andet Things ærede Ordførers Forsikringer og Paastande i Folkethinget er der foretaget Forandringer i de to Punkter, som man fra Folkethingets Side erklærede for uforanderlige — vil erkjende, at Finantsloven ikke duer til politisk Murbrækker eller overhovedet til at udvide Thingets politiske Magt og Myndighed. Dertil kommer endnu, at jeg tror, det maa siges, at den politiske Strømning i Europa, som er gaaet meget stærkt til den demokratiske Side siden Begivenhederne i Frankrig 1870—71, utvivlsomt er isærd med at vende sig, og at dens Bending er bleven stærkt fremskyndet ved de afstjælige Mord, der ifjor bleve begaaede i Rusland og i denne Uge ere begaaede i Irland. Jeg tror, denne nye europæiske Strømning vil øve sin Virkning